

Vergaderjaar 2020–2021

31 066

Belastingdienst

Nr. 771

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 januari 2021

De vaste commissie voor Financiën heeft in haar procedurevergadering van 25 november 2020 gesproken over mijn beantwoording van vragen van de commissie in het kader van een schriftelijk overleg over de reactie op het rapport van de Autoriteit Persoonsgegevens over de verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag (Kamerstuk 31 066, nr. 683). Deze beantwoording heb ik op 17 november 2020 aan de Kamer gezonden.

Het lid Omtzigt (CDA) heeft bij de vergadering geconstateerd dat een deel van de door de leden van de CDA-fractie geleverde inbreng voor het genoemde schriftelijke overleg nog niet is beantwoord. U verzoekt mij de desbetreffende vragen van de leden van de CDA-fractie alsnog te beantwoorden.

Zoals ik bij de beantwoording van 17 november 2020 heb aangegeven, is zoveel mogelijk de volgorde van het verslag aangehouden, met dien verstande dat gelijklopende of in elkaars verlengde liggende vragen tezamen zijn beantwoord. Dit is ook gebeurd met de genoemde vragen van de leden van de CDA-fractie. De genoemde vragen zijn beantwoord, maar de antwoorden zijn samengevoegd met andere antwoorden. Daarbij is verzuimd op te merken dat daarmee ook vragen van de leden van de CDA-fractie beantwoord zijn. Verder is gebleken dat bij de beantwoording een tekstfragment is weggefallen waardoor de toelichting in het antwoord onvolledig is.

Ook blijkt in de beantwoording een fout geslopen te zijn. Zo staat er bij de beantwoording van vragen van de leden van de PVV-fractie dat het risicoclassificatiemodel van Toeslagen een «indicatie gaf van de waarschijnlijkheid van fraude.»¹ Dat is onjuist. Het model geeft aanwijzingen voor foutieve aanvragen.

Ik betreur deze gang van zaken en ik bied u hiervoor mijn verontschuldigen aan.

¹ Zie de beantwoording van vragen van de fractie van de PVV; zie pagina 4 van 18 (PVV).

In de bijlage bij deze brief zal ik de bedoelde vragen van de leden van de CDA-fractie (nogmaals) beantwoorden; zie bijlage 1². Daarnaast heeft het lid Omtzigt tijdens de procedurevergadering verzocht ook het document te verstrekken, dat is genoemd op bladzijde 141 van mijn besluit van 14 september 2020 op een Wob-verzoek inzake etnisch profileren Belastingdienst Toeslagen.³ Dat document is een bijlage bij de openbaar gemaakte notitie van 23 januari 2020 over het gebruik van nationaliteit in risicomodellen⁴.

Op 14 november 2019 is een brede interne uitvraag gestart naar het gebruik van nationaliteit in risicomodellen, selectieregels en query's. De uitkomsten daarvan zijn opgenomen in de notitie en bijbehorende bijlage van 23 januari 2020 over het gebruik van nationaliteit in risicomodellen en in het directieteam van de Belastingdienst besproken. De informatie in de notitie en de bijlage bestaat uit een samenvatting die niet in alle gevallen voldoende gevalideerd was en niet geheel juist was. Deze notitie was bedoeld als discussiestuk voor het directieteam van 30 januari 2020.

De conclusie van het directieteam over de notitie van 23 januari 2020 was dat een nadere inventarisatie gewenst was, waarin per directieonderdeel wordt geconcludeerd of er voldoende maatregelen zijn genomen om zeker te stellen dat nationaliteit als selectie criterium niet meer werd gebruikt, tenzij daar een expliciete wettelijke grondslag voor was. In maart 2020 is met deze nadere inventarisatie een begin gemaakt. De notitie is één van de stappen geweest in het proces om een zo volledig mogelijk beeld van het gebruik van nationaliteit binnen de Belastingdienst te krijgen.

De notitie en bijlage van 23 januari 2020 en ook latere bevindingen over FSV en vrije tekstvelden hebben duidelijk gemaakt dat diepgaander onderzoek naar het gebruik van nationaliteit noodzakelijk is. Wij hebben dit onderzoek eerder aangekondigd in onze brief over FSV van 10 juli jongstleden.⁵ In het concept plan van aanpak «Herstellen, verbeteren en borgen»⁶ dat eveneens op 13 oktober jongstleden naar uw Kamer is gestuurd, hebben wij aangegeven dat, naast de processen rond risicoselectie en signalen van mogelijke fraude, het gebruik van nationaliteit in de systemen van de Belastingdienst in het eerste kwartaal van 2021 in kaart zal zijn gebracht. Het is van groot belang dat in dit onderzoek alle informatie over het gebruik van nationaliteit naar boven komt. De notitie en bijlage van 23 januari 2020 zijn bij het Wob-besluit niet openbaar gemaakt, omdat het buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek viel, dat specifiek zag op etnisch profileren bij Toeslagen. Ik stuur u het gevraagde document als bijlage bij deze brief; zie bijlage 2⁷.

De Staatssecretaris van Financiën,
A.C. van Huffelen

De Staatssecretaris van Financiën,
J.A. Vijlbrief

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/09/14/besluit-op-wob-verzoek-inzake-etnisch-profileren-belastingdienst-toeslagen>

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁵ Kamerstuk 31 066, nr. 681.

⁶ Kamerstuk 31 066, nr. 709.

⁷ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl